

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 5436/07

בג"ץ 2959/08

לפני :

כבוד המשנה לנשיא מ' נאור
כבוד השופט ח' מלצר
כבוד השופט י' עמית

העותרת ב-בג"ץ 5437/07 : התנועה למען איכות השלטון בישראל

העותר ב-בג"ץ 2959/08 : המרכז לפלורליזם יהודי –
התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

נגד

המשיבים ב-בג"ץ 5436/07 :
1. הרשות הארצית לענייני דתות
2. ראש הממשלה
3. היועץ המשפטי לממשלה

המשיבים ב-בג"ץ 2959/08 :
1. המשרד לשירותי דת
2. ממשלת ישראל

עתירה למתן צו על תנאי וצו ביניים

תאריך הישיבה : כ"ב בחשון התשע"ג (07.11.12)

בשם העותרת בבג"ץ 5436/07 : עו"ד דפנה קירו-כהן ; עו"ד חי מיארה
בשם העותר ב-בג"ץ 2959/08 : עו"ד עינת הורוביץ
בשם המשיבים : עו"ד איתמר הר-אבן

פסק-דין

השופט י' עמית:

בעתירות שלפנינו מבקשות העותרות להחיל על עובדי המועצות הדתיות את כללי המינויים והמשמעת להם כפופים עובדי מדינה.

הרקע לעתירות והתשתית הנורמטיבית

1. במדינת ישראל מצויות כ-130 מועצות דתיות הפועלות מכוח חוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א-1971 (להלן: חוק שירותי הדת) ומתוקצבות מכספי ממשלה ומכספי הרשויות המקומיות. עובדי המועצות הדתיות לעת הזו אינם ממונים על-פי חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן: חוק המינויים), ואינם

כפופים לדין המשמעתי החל על עובדי מדינה מכוח חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963 (להלן: חוק המשמעת). בעתירות שלפנינו מתבקש בית משפט זה להורות למשיבים להפעיל את סמכותם ולהחיל את חוק המינויים וחוק המשמעת על עובדי המועצות הדתיות.

טרם נדון בטענות העותרים ובתגובת המשיבים ראוי לתאר בקצרה את התשתית הנורמטיבית הנוגעת לענייננו.

2. בשנת 1975 נחתם הסכם קיבוצי בין עובדי המועצות הדתיות לבין ההסתדרות במסגרתו הוחלה על העובדים חוקת העבודה בשלטון המקומי. חוקת העבודה כללה בין היתר הוראות בנוגע לדין המשמעתי (פרק י"ג), אך מסיבות שונות שאינן נוגעות לענייננו, נושא הדין המשמעתי בחוקת העבודה לא הוחל על עובדי המועצות הדתיות. ביני לבני, הדין המשמעתי ברשויות המקומיות עוגן באופן סטטוטורי בעקבות חקיקת חוק הרשויות המקומיות (משמעת), התשל"ח-1978 (להלן: חוק המשמעת לרשויות מקומיות), שאף הוא לא הוחל על עובדי המועצות הדתיות.

3. בשנת תשל"ח תוקן חוק שירותי הדת (תיקון מס' 2) במסגרתו התווסף סעיף מס' 13 לחוק שכותרתו "החלת הדינים של שירות המדינה על עובדי המועצות". לענייננו נוגעים סעיפים 13(א) ו-13(ג) לחוק, בעניין סמכות הממשלה להורות על החלת חוק המינויים וחוק המשמעת על עובדי המועצות הדתיות, כלהלן:

13. (א) השר, בהסכמת שר האוצר ושר הפנים, לאחר התייעצות עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של העובדים במדינה (להלן – ארגון העובדים) ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי להורות כי הוראות חוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959, והתקנות על פיו, יחולו כולן או מקצתן, על עובדי המועצות, בשינויים הנראים דרושים להתאמת ההוראות למבנה המועצות וכן בשינויים הנראים דרושים עקב ההחלה; שינויים אלה יפורטו בהוראה; הוראה לפי סעיף קטן זה יכול שתחול אף לגבי מי שנתקבל לעבודה לפני נתינתה ונמצא בשירות המועצה ביום תחילת ההוראה.

[...]

(ג) הממשלה, לאחר התייעצות עם ארגון העובדים ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאית להורות כי הוראות חוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963, והתקנות על פיו יחולו, כולן או מקצתן, על עובדי המועצות, בשינויים הנראים דרושים להתאמת

ההוראות למבנה המועצות וכן בשינויים הנראים דרושים
עקב ההחלה; ובלבד שבכואו למנות את חברי בית הדין,
כאמור בסעיף 3 לאותו חוק, יתייעץ שר המשפטים עם
השר במקום שר האוצר; השינויים יפורטו בהוראה.

(ד) הוראות לפי סעיף זה יפורסמו ברשומות, ויחולו
על כלל המועצות.

35 שנים חלפו מאז תיקון חוק שירותי הדת, וההחלטה על החלת חוק המשמעת
וחוק המינויים על עובדי המועצות הדתיות טרם התקבלה. לא מותר לציין כי במהלך
השנים הוחלו הוראותיו של חוק המשמעת על תאגידים סטוטוריים ועל חברות
ממשלתיות שונות כמו דואר ישראל.

4. בשנת 2007 הגישה התנועה לאיכות השלטון עתירה בנושא (בג"ץ 5436/07)
ובשנת 2008 הוגשה עתירה דומה על ידי המרכז לפלורליזם יהודי-התנועה ליהדות
מתקדמת בישראל (בג"ץ 2959/08) והדיונים בעתירות אוחדו.

לטענת העותרים, אי החלת חוק המשמעת על עובדי המועצות הדתיות יוצרת
"ואקום" במגזר הציבורי בכל הנוגע להחלת דיני המשמעת, וקבוצה של אלפי עובדים
במגזר הציבורי פועלת מבלי שכללי המשמעת חלים עליהם. מצב זה יוצר הפליה בין
העובדים במגזר הציבורי, וחמור מכך, אינו מאפשר טיפול הולם בדיווחים על חשדות
לאי סדרים והתנהלות לא תקינה במועצות הדתיות. על מנת לסבר את האוזן, נספר כי
עתירתה של התנועה לאיכות השלטון באה בעקבות תלונה שהגישה התנועה בגין
התנהלות בלתי תקינה של יו"ר המועצה הדתית בנתיבות, במהלכה נודע לעותרת כי אין
לגורמים הרלבנטיים כלים משמעתיים לטפל במקרים מעין אלה.

התנועה לאיכות השלטון עתרה גם להחלתו של חוק המינויים על עובדי
המועצות הדתיות, באשר לטענתה, אין להותיר את הנושאים הקשורים לקבלת עובדים
וקביעת דרישות סף לקבלה לעבודה, כתחום לא מוסדר.

תגובות המשיבים והודעות העדכון

5. עוד בתגובתם המקדמית מיום 16.8.2007 הצהירו המשיבים כי בכוונתם
להסדיר ולהחיל את חוק המשמעת במועצות הדתיות. עם זאת, נטען כי החלת החוק על
המועצות הדתיות היא עניין מסובך, בין היתר בשל הרכבן הייחודי של המועצות
הדתיות ובשל כפיפותן לרשויות המקומיות. המשיבים התנגדו להחלת חוק המינויים

על המועצות הדתיות, הליך שלטענתם מצריך התאמות ושינויים רבים שמשמעותם חקיקת חוק חדש.

6. ביום 4.2.2009 נערך דיון ראשון בעתירות לסופו הורה בית המשפט למשיבים להגיש הודעת עדכון בעניין קידום החקיקה בנושא.

ביום 28.2.2010 הוגשה הודעת עדכון ראשונה, בה נמסר שהמשרד לשירותי דת גיבש טיוטת תזכיר חוק לתיקון חוק המשמעת לרשויות מקומיות באופן שיוחל גם על עובדי המועצות הדתיות. המשיבים חזרו על עמדתם כי אין מקום להחלת חוק המינויים על המועצות הדתיות, עם זאת נמסר כי בכוונת המשרד לגבש נוהל להעסקת עובדים במועצות הדתיות.

ביום 19.10.2010 הודיעו המשיבים כי בנושא חוק המשמעת הוחלט לפעול בדרך של הסדר חקיקתי חדש וכולל שיחול על עובדי המועצות הדתיות. באשר לחוק המינויים נמסר כי המשרד לשירותי דת התקשר עם חברת ארגון חיצונית לצורך רה-ארגון במשרד, ובכלל זה בתחום קליטת עובדים במועצות הדתיות.

ביום 13.3.2011 הוגשה הודעה נוספת מטעם המשיבים בה נמסר כי המשרד לשירותי דת גיבש טיוטת חוק שירותי הדת היהודיים (משמעת), התשע"א-2011 (להלן: החוק החדש) שעברה להערות משרד המשפטים.

ביום 7.9.2011 מסרו המשיבים כי הדיונים במשרד המשפטים בנוגע לטיוטת החוק החדש בנושא המשמעת לא מוצו ולא נתקבלו החלטות סופיות בעניינו. בנוגע לחוק המינויים, נאמר כי חברת הייעוץ החיצונית גיבשה נהלים בנושא והוקמה ועדה משרדית לאישור הנהלים.

7. ביום 13.9.2011 התקיים דיון שני בעתירות, ולאחריו ניתן צו על תנאי המורה למשיבים לנמק מדוע לא יפעלו להחלת חוק המשמעת וחוק המינויים על עובדי המועצות הדתיות בהתאם לסמכותם לפי סעיפים 13(א) ו-13(ג) לחוק שירותי הדת.

בתשובתם לצו על תנאי שבו המשיבים והודיעו כי עודם פועלים להסדרת נושא המשמעת. לגופו של עניין נאמר כי קידום החוק החדש נתקל בקשיים משפטיים, תקציביים ומקצועיים, וכי בכוונתו של השר לשירותי דת לפנות לאפיק שונה להחלת חוק המשמעת על עובדי המועצות הדתיות. כן נמסר כי בכוונת השר להניח הצעה

כאמור על שולחן הממשלה עד לסוף ינואר 2012 לאחר שתאושר על ידי הגורמים המחליטים המנויים בסעיף 13(ג) לחוק שירותי הדת (להלן: הצעת המחליטים). באשר לחוק המינויים, המשיבים נותרו איתנים בדעתם כי אין מקום להחלת החוק על המועצות הדתיות, אולם נאמר כי אושרו מספר נהלים בנושא, שהועברו ליישום כפיילוט בקרב מספר מועצות דתיות.

ביום 22.3.2012 עדכנו המשיבים כי טיוטת הצעת המחליטים הושלמה והועברה לעיונם של הגורמים הרלבנטיים ולאחר מכן תונח על שולחן הממשלה.

ביום 8.5.2012 עדכנו המשיבים כי הצעת המחליטים הועברה על ידי השר לענייני דת למזכיר הממשלה על מנת שתועלה בישיבת הממשלה, אולם ההצעה לא עלתה בסופו של יום בשל חילוקי דעות בין משרדי הממשלה והעניין הועבר לטיפול מנכ"ל משרד ראש הממשלה.

ביום 9.7.2012 נמסר כי טרם הוסדרו חילוקי הדעות בנוגע להצעת המחליטים, אך הנושא מתברר בדרגים הגבוהים ונדרש עוד זמן עד להגשת ההצעה לשולחן הממשלה. באשר לנוהלי העבודה, נמסר כי הנהלים נמצאים בהליכי אישור הגורמים הרלבנטיים טרם הפצתם באופן מחייב.

בהודעה מעדכנת מיום 21.10.2012 נמסר כי הצעת המחליטים אושרה בישיבת הממשלה, והתקבלה ההחלטה 5128 להחיל את חוק המשמעת על עובדי המועצות הדתיות.

8. ביום 7.11.2012 התקיימה ישיבה שלישית בעתירה. המשיבים הודיעו כי הם מסתמכים על החלטת הממשלה, אשר נותנת, לדעתם, מענה לעתירות. מנגד טענו העותרים כי החלטת הממשלה אינה מאפשרת החלה מלאה של חוק המשמעת על עובדי המועצות הדתיות, ובאשר לחוק המינויים נטען כי לא די בנהלים שהציג המשרד לשירותי דת.

ההכרעה בעתירות

9. אנו מצויים כעת כ-35 שנה לאחר תיקון החוק וכ-6 שנים לאחר הגשת העתירה הראשונה. דומה כי כל הצדדים תמימי דעים באשר לנחיצותם של כללי משמעת וכללי

מינויים במועצות הדתיות. אף התרשמנו כי נעשו צעדים משמעותיים על ידי המשיבים לתקן את המצב הקיים.

עם זאת, העתירות לא באו לקיצן והצדדים עודם חלוקים בנוגע ליישום הכללים ולאופן שבו יוחלו כללי המשמעת והמינויים על עובדי המועצות הדתיות, הן לעניין חוק המשמעת והן בנושא חוק המינויים.

הדין המשמעתי - החלת חוק המשמעת על עובדי המועצות הדתיות

10. מטרתו של הדין המשמעתי היא להבטיח את תפקודו של השירות הציבורי, את טוהר השירות והשורות בו, תדמיתו ואמון הציבור, ולקבוע נורמות של התנהגות ראויה של עובד הציבור ושל תקינות השירות הציבורי. על רקע תכליות הדין המשמעתי, לא סגי בדין הפלילי, ושתי מערכות הדין ניצבות זו לצד זו ומשלימות זו את זו, על תכליותיהן השונות (ראו, לדוגמה, דברי השופט זמיר בעש"מ 1928/00 מדינת ישראל נ' ברוכין, פ"ד נד(3) 694, 703 (2000)).

מועצה דתית היא גוף מינהלי הממלא תפקיד ציבורי על פי דין ומתפקידיו לדאוג לאספקתם של שירותי הדת היהודיים (ראו, לדוגמה, בג"ץ 699/89 הופמן נ' מועצת עיריית ירושלים, פ"ד מח(1) 678 (1994)). מועצות דתיות הן גופים המעסיקים עובדים רבים המספקים שירותי דת שונים, ובין היתר, רישום נישואין, פיקוח על כשרות ושחיטה, קבורה ומקוואות. שירותי הדת שהמועצה הדתית מוסמכת לספק מהווים חלק מהשירותים המוניציפאליים שרשות מקומית מעניקה לתושביה (בג"ץ 4247/97 סיעת מרץ במועצת עיריית ירושלים נ' השר לענייני דתות, פ"ד נב(5) 241, 252 (1998)). מועצות דתיות רבות אינן נופלות בגודלן ובתקציבן מחברות ממשלתיות מסוימות (בג"ץ 7068/10 חמי דודון נ' השר יעקב מרגי בפסקה ט (29.5.2011) (להלן: עניין חמי דודון)). אלא שעובדי המועצות הדתיות – שהם עובדי ציבור המספקים שירות ציבורי על פי דין הממומן מכספי ציבור – נמצאים כיום "על אי בודד", והלכה למעשה הם פועלים במעין ואקום נורמטיבי. על רקע זה, תמיהה היא מה מותר עובד מועצה דתית מכל עובדי המדינה ועובדי הרשויות המקומיות עליהם חל הדין המשמעתי?

11. יש להצר על כך שחלפו 35 שנה (!!!) מבלי שממשלות ישראל פעלו לאורך השנים להחלתו של הדין המשמעתי על המועצות הדתיות בהתאם לסמכותם על פי סעיף 13(ג) לחוק שירותי הדת. סעיף זה, שצוטט לעיל, מנוסח אמנם בלשון רשות ("הממשלה... רשאית להורות"), אך הלכה עמנו מימים ימימה כי הסמכות הנתונה

לשיקול דעת הרשות הופכת לעיתים לסמכות שחובה להפעילה, מקום בו הימנעות מהפעלתה היא בלתי סבירה באופן היורד לשורשו של עניין ומביאה לתוצאות אבסורדיות של ממש (ראו, לדוגמה, בג"ץ 3094/93 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד מז(5) 404, 421 (1993); דפנה ברק-ארז משפט מינהלי, כרך א 224-225 (2010); יצחק זמיר הסמכות המנהלית כרך א' 322 (מהדורה שנייה, 2010)).

עובדי המועצות הדתיות פועלים מזה שנים רבות בחלל נורמטיבי, מצב שמטבע הדברים, עשוי לפגוע בתפקוד המועצות הדתיות, בתדמיתן ובאמון הציבור בהן (למשקלו של השיקול בדבר אמון הציבור בטוהר השירות הציבורי בהקשר של הדין המשמעתי ראו, לדוגמה, בג"ץ 7074/93 סויסא נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מח(2) 749 (1994)). למעשה, גם המשיבים לא הצביעו על טעם של ממש בגינו אין להחיל את הנורמות הנהוגות במגזר הציבורי על עובדי המועצות הדתיות. מכאן, שאי הפעלת הסמכות לאורך כ-35 שנים, מהווה חוסר סבירות קיצוני היורד לשורשו של עניין. המשיבים אף לא הצביעו על שונות רלבנטית מהותית בין עובדי המועצות הדתיות לעובדי הרשויות המקומיות. אלה גם אלה נאמני ציבור הממלאים תפקיד ציבורי על פי דין, אך בעוד שעובדי הרשויות המקומיות כפופים לדין המשמעתי, לא כך עובדי המועצות הדתיות. גם אם החלת חוק המשמעת על המועצות הדתיות הוא מורכב יותר, בהתחשב במספר המועצות הדתיות וגודלן (יש מועצות דתיות המונות מספר קטן של עובדים), אין בכך כדי להצדיק אי החלת הדין המשמעתי גם על עובדי המועצות הדתיות, ואי החלתו פוגעת אפוא גם בעקרון השוויון.

[במאמר מוסגר: ענייננו בעתירה דכאן בעובדי מועצות דתיות, אך אציין כי נושאים רבים הקשורים במועצות דתיות בכלל – החל בהדחות או מינויים של חברי מועצה, דרך בחירה, חידוש או אי חידוש הרכבה של מועצה דתית וכלה בכישורים הנדרשים מראש מועצה דתית – מעסיקים רבות בית משפט זה (עניין חמי דורון בפסקה ז)]

12. המשיבים מסתמכים, כאמור, על החלטת הממשלה 5128, אך איני סבור כי יש בהחלטה זו כדי לייתר את העתירה, כטענת המשיבה, וזאת בשל הטעמים הבאים:

א. ההחלטה מתוחמת לזמן קצר ביותר: על פי סעיף 4 להחלטה, תוקף ההחלטה הוא לשנתיים בלבד שלאחריהן תיערך בחינה מחודשת למתווה הרצוי להחלת הדין המשמעתי על עובדי המועצות הדתיות. ברי, כי ללא הוראה המחודשת באופן

אוטומטי את תוקף ההחלטה, עלול שוב להיווצר מצב בו הדין המשמעתי לא יחול על עובדי המועצות הדתיות משך שנים רבות והמצב יחזור לקדמותו.

ב. היעדר כללי המשמעת: סעיף 3 להחלטה קובע כי "נציבות שירות המדינה תקבע כללים בענייני משמעת לפיהם יפעלו המועצות הדתיות". לא מותר לציין כי כללים כאמור טרם גובשו ולא הובאו לבחינת בית המשפט. במצב דברים זה איננו יכולים לבחון את סבירותם של הכללים והאם הם נותנים מענה לעתירות.

ג. נכון להיום ההחלטה איננה מיושמת בשל היעדר תקציב: סעיף ג להחלטה קובע כי השלכותיה התקציביות של ההחלטה תסוכמנה "בין נציבות שירות המדינה, המשרד לשירותי דת ואגף התקציבים שבמשרד האוצר תוך כ-60 ימים. ככל שלא יגיעו להסכמה יובא העניין להכרעת ראש הממשלה". מהודעת העדכון של המשיבים מיום 7.2.2013 נמצאו למדים כי לא הושג סיכום בין הגורמים השונים בעניין תקצוב ההחלטה, והעניין הובא להחלטתו של ראש הממשלה שיידרש אליו בחצי שנה הקרובה.

הכשלים והחוסרים בהחלטת הממשלה כמפורט לעיל, מטילים אפוא צל כבד על האפשרות המעשית להחיל את דיני המשמעת על עובדי המועצות הדתיות.

13. סיכומו של דבר מלמד, כי החלטת הממשלה עליה מסתמכים המשיבים איננה ממלאת את החובה והצורך המוסכמים על הכל להחיל את כללי המשמעת על עובדי המועצות הדתיות. כיום, בחלוף כ-35 שנה מהתיקון לחוק וכ-6 שנים לאחר הגשת העתירות שבפנינו, הגיעה העת להורות על הפעלת הסמכות – בשינויים הדרושים כאמור בסעיף 13(ג) לחוק שירותי הדת וכפי שיפורט להלן בסעד האופרטיבי – ואשר על כן יש להורות על קבלת העתירות בראש זה.

אציין כי נוכח הקרבה בין הרשות המקומית למועצה הדתית, שמא ראוי היה להחיל בשינויים המחוייבים את חוק המשמעת לרשויות מקומיות, אולם מאחר שההסמכה הסטטוטורית בסעיף 13(ג) לחוק שירותי הדת מפנה לחוק המשמעת, איני רואה מנוס מהחלת חוק זה.

החלת חוק המינויים על עובדי המועצות הדתיות

14. העתירה בראש זה הוגשה, כאמור, רק על ידי התנועה לאיכות השלטון, ודומה כי נושא זה לא עמד במרכז הדיון בעתירות ובמהלך הדיונים. נראה כי חוק שירותי דת כרך את החלת חוק המשמעת עם חוק המינויים, לאור הגדרת "עובד מדינה" בחוק המשמעת כמי שנתמנה לשירות המדינה על פי חוק המינויים.

מכל מקום, העותרת המשיכה לעמוד על עתירתה בנושא זה, ואילו המשיבים אוחזים בדעתם כי החלת חוק המינויים על עובדי המועצות הדתיות איננה ישימה לעת הזאת, אך תחתיה גובשו נהלים במשרד לענייני דת שאמורים לתת מענה בנושא זה של המינויים.

בהודעות העדכון מיום 7.2.2013 (לאחר הישיבה השלישית בעתירה) הפנו המשיבים לחוזר המנכ"ל מחודש פברואר 2013, בו פורסמו חמישה נהלים בנוגע לאיוש משרות במועצות הדתיות, כלהלן: נוהל איוש משרות תקניות במועצות הדתיות; נוהל איוש משרה דרך מכרז פנימי; נוהל איוש משרה דרך מכרז פומבי; נוהל איוש משרה דרך פנייה למאגרי הצעות עבודה; ונוהל מילוי מקום זמני במועצה הדתית. לטענת המשיבים, נהלים אלה ממצים ונותנים מענה מקיף בכל הנוגע לקליטת עובדים במועצות הדתיות.

לטענת התנועה לאיכות השלטון, נהלים אלו עוסקים בעיקר בפרוצדורה ולא במהות וחסרות בהם הוראות בנוגע להגדרות תפקידים ודרישות סף. כמו כן מצביעה העותרת על כך שבניגוד להליך המקובל במרבית הגופים הציבוריים, לפי הנהלים החדשים אין הוראה לשלב גורם חוץ בהליכי מכרז. העותרת הפנתה לחוזר מנכ"ל משרד הפנים מיום 6.8.2012 הכולל קובץ הגדרות תפקידים בשלטון המקומי, נוסח מכרז פנימי/חיצוני ורקע וכישורים מינימאליים, וטענה כי יש להחילו גם על מועצות דתיות.

15. אני נכון להניח, כטענת העותרת, כי הנהלים שהתפרסמו בחוזר המנכ"ל אינם מסדירים לחלוטין את הליך המינויים ואינם תואמים במדויק לכללים הקבועים בחוק המינויים. עם זאת, אף העותרת אישרה כי יש חשיבות רבה לגיבוש ולהחלת הנהלים כצעד ביניים, וכי חלה התקדמות חשובה בעיגון תקדימי של נוהלי כוח האדם במועצות

הדתיות לעומת המצב הנוכחי (סעיף 3 להודעת העדכון של העותרת מיום 20.5.2012 וסעיף 23 להודעת העדכון מיום 13.2.2013).

סעיף 13(א) לחוק שירותי הדת מסמיך כאמור את הממשלה להחיל את חוק המינויים על עובדי המועצות המקומיות "בשינויים הנראים דרושים להתאמת ההוראות למבנה המועצות וכן בשינויים הנראים דרושים עקב ההחלה; שינויים אלה יפורטו בהוראה". להבדיל מחוק המשמעת, דומה כי החלת חוק המינויים על עובדי המועצות הדתיות אכן מצריכה שורה ארוכה של התאמות, כך שבשלב זה, ניתן להסתפק בנהלים שנקבעו. עם זאת, וכפי שבעניין חמי דורון הורה בית משפט זה לקבוע אמות מידה ראויות לבחינת התאמתם וכשירותם של מועמדים לכהונת ראש מועצה דתית, ואלו הותקנו במסגרת תקנה 4 לתקנות שירותי הדת היהודיים (ניהול מועצות דתיות), תש"ל-1970, כך ראוי גם לעשות בענייננו. זאת, גם בדומה להסדרה החקיקתית ברשויות המקומיות, כגון צו המועצות המקומיות (נוהל קבלת עובדים לעבודה), התשל"ז-1977 ותקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים), התש"ם-1979.

בהתחשב במורכבות העניין, ובכך שרק עתה, לראשונה, הוסדרו הדברים לראשונה בנהלים ויש ליתן פרק זמן על מנת לבחון את אופן יישומם, אנו סבורים כי יש ליתן למשיבים שהות נוספת, עד להסדרת הנושא בתקנות חלף הסדרתו בנהלים. מובן כי אין בכך לחסום את דרכה של העותרת, בעתיד, לחזור ולעתור בנושא זה בהתאם לניסיון שיצטבר.

16. סיכומי של דבר, שאנו מקבלים את העתירה כלהלן:

א. ניתן בזה צו מוחלט המורה כי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, והתקנות על פיו יחולו על עובדי המועצות הדתיות בשינויים המחוייבים, כמפורט בסעיפים 1א-2 ובסעיף ב' להחלטת הממשלה מספר 5128. על מנת ליתן למשיבים פרק זמן להתארגן, תוקפו של הצו יחול לאחר שלושה חודשים מיום מתן פסק דיננו. בשלושת החודשים הללו רשאים המשיבים לערוך התאמות ושינויים נוספים ככל שיידרש.

ב. אנו קובעים כי חוזר מנכ"ל המשרד לשירותי דת מחודש פברואר 2013 על חמשת הנהלים שנקבעו בו, מהווה בשלב זה תחליף ליישום הוראות חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, וכי על הממשלה לפעול בהקדם על מנת ליישם הוראות חוק זה באופן מלא על עובדי המועצות המקומיות.

המשיבים ישאו בשכר טרחת כל אחד מהעותרים בסך של 50,000 ₪.

ש ו פ ט

המשנה לנשיא מ' נאור:

אני מסכימה.

המשנה לנשיא

השופט ח' מלצר:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' עמית.

ניתן היום, י' בסיון התשע"ג (19.5.2013).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיא